

МАТЕРІАЛИ
ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 травня 2017 року

Україна Росія Бельгія
Швейцарія Литва
Конго Нігерія

Ukraine Russia Belgium Switzerland Lithuania

Congo Nigeria

ISSN 2409-1359

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарній факультет
Кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Жемайтійський коледж (Литва)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ТРАВНЯ 2017 РОКУ

Одеса
2017

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: В. В. Корнєшук, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Волович В. І., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри методології та методів соціологічних досліджень Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка

Хижняк Л. М., доктор соціологічних наук, професор кафедри прикладної соціології, заступник декана з наукової роботи соціологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Гансова Е. А., доктор філософських наук, професор кафедри філософії та соціології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Колот С. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та кадрового менеджменту Одеського національного політехнічного університету

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Інституту соціальних досліджень Одеського національного політехнічного університету ім. І. І. Мечникова

A43 Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали восьмої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнєшук. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 332 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра соціальної роботи та кадрового менеджменту, 2017 р.

1

Проблемне поле сучасних соціальних досліджень
Problematic field of contemporary social studies

2

Кадровий менеджмент і сучасні технології управління
Staff management and modern management technologies

3

Соціальна допомога та проблеми
психологічного консультування
Social care and counseling issues

4

Сучасна теорія та практика соціальної роботи
Contemporary theory and practice of social work

5

Соціальна політика та права людини
Social policy and human rights

6

Соціальна педагогіка
Social pedagogics

7

Проблеми підготовки фахівців у вищій школі
The problems of training specialists at the university

(дитина-аутист, пішов чоловік, вона залишилась сама). Для жінки це подвійна психотравмуюча ситуація.

Практичний психолог ДНЗ організовує системний підхід, що передбачає сплямований психологічний вплив на дитину-аутиста, батьків, зовнішнє середовище, з опорою на їхні ресурси та зворотній зв'язок. Запорука успішної роботи психолога – конструктивний діалог з батьками дитини з особливими потребами, залучення їх до роботи з малюком, розкриття його особистості індивідуальних «родзинок», творчого потенціалу, не ставитися до нього як до «бідненької», «хворой», бачити в ньому неповторну індивідуальність.

ЛІТЕРАТУРА // ЛИТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Скрипник Т. Аутична дитина в дитсадку / Т. Скрипник // Дошкільне виховання. – 2014. – № 12. – С.10–13.

2. Химко М.Б. Психологічні особливості батьків аутичних дітей / М. Б. Химко // Духовні та соціально-психологічні аспекти допомоги дітям з загальними порушеннями розвитку в інтеграційній освіті: матеріали симпозіуму (Львів, 20 листопада 2004 р.). – Львів, 2004. – С. 30–33.

3. Якушенкова Н. Н. Психолого-педагогическое сопровождение детей с расстройством аутического спектра в условиях образовательного дошкольного учреждения / Н. Н. Якушенкова, М. Н. Бреева // Психолог в детском саду. – 2012. – № 4. – С. 68–87.

Кривдіна І. Б. (*Одеса, Україна*)

УКРАЇНСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ

У тезах розглядаються основні нормативно-правові акти, що містять інформацію про види та механізми надання гуманітарної допомоги внутрішньо переміщеним особам в Україні.

Kryvdina I. (*Odessa, Ukraine*)

UKRAINIAN LEGISLATION ON HUMANITARIAN ASSISTANCE TO INTERNALLY DISPLACED PERSONS

The thesis examines the main regulatory-legal acts, containing information on the types and mechanisms for providing humanitarian assistance to internally displaced persons in Ukraine.

Гуманітарна допомога виявляється тоді, коли слід підтримати соціально незахищені верстви населення. Це буває, як правило, під час воєн, стихійних лих, катастроф і на складних етапах економічного і соціального розвитку країни. Внутрішньо переміщені особи як соціальна верства потребує особливої уваги з боку як держави, так і недержавних інституцій. Необхідно відзначити внесок вітчизняних і зарубіжних волонтерів, фондів,

організацій, у тому числі й міжнародних, які надають посильну поміч внутрішньо переміщеним особам в Україні в рамках надання гуманітарної допомоги. Як правило, така соціальна допомога громадянам здійснюється у вигляді товарів першої необхідності (медикаменти, одяг, взуття, медичне обладнання).

Завданням наукової розвідки є загальна характеристика українського законодавства про гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам. Основні нормативно-правові акти, що містять інформацію про гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам в Україні поділяються на два види: Закони України та підзаконні акти.

Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20.10.2014 р. проголошує: 1) внутрішньо переміщена особа має право на отримання гуманітарної та благодійної допомоги (ст. 9); 2) для розвитку та поліпшення матеріально-технічної бази, спрямованої на забезпечення захисту прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, можуть залучатися кошти підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності і господарювання, іноземних держав та міжнародних організацій у вигляді благодійної, гуманітарної, матеріальної та технічної допомоги, а також добровільні пожертвування фізичних і юридичних осіб, благодійних організацій та громадських об'єднань, інші не заборонені законодавством джерела (ст. 15); 3) у разі виділення адресної цільової благодійної або міжнародної благодійної допомоги для будівництва або придбання житла для внутрішньо переміщених осіб, такі кошти не оподатковуються прибутковим податком та податком на додану вартість (ст. 17); 4) міжнародним донорам, що роблять внесок у програми допомоги для внутрішньо переміщених осіб, надається сприяння в прискоренні імпорту гуманітарних вантажів. Міжнародна гуманітарна, благодійна, технічна та будь-яка інша безповоротна допомога, що надається внутрішньо переміщеним особам, звільняється від оподаткування та митних платежів. Міжнародна гуманітарна, благодійна, технічна та будь-яка інша безповоротна допомога, що надається внутрішньо переміщеним особам, має виключне цільове спрямування і не може спрямовуватися на інші цілі. Україна забезпечуватиме справедливий розподіл такої допомоги внутрішньо переміщеним особам, з урахуванням потреб осіб з особливими потребами, інвалідів, жінок та дітей, самотніх батьків, пенсіонерів, літніх людей (ст. 18) [4].

За Законом України «Про гуманітарну допомогу» від 22.10.1999 р., який визначає правові, організаційні, соціальні засади отримання, надання, оформлення, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги та сприяє гласності та прозорості цього процесу, гуманітарна допомога – цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною

незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту (ст. 1) [3].

Гуманітарна допомога є різновидом благодійництва і має спрямовуватися відповідно до обставин, об'єктивних потреб, згоди її отримувачів та за умови дотримання вимог статті 3 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 р., в якій цілями благодійної діяльності визначаються надання допомоги для сприяння законним інтересам бенефіціарів (якими можуть бути, зокрема, внутрішньо переміщені особи) у сферах благодійної діяльності, а також розвиток і підтримка цих сфер у суспільних інтересах. Однією зі сфер благодійної діяльності є запобігання природним і техногенним катастрофам та ліквідація їх наслідків, допомога постраждалим внаслідок катастроф, збройних конфліктів і нещасних випадків, а також біженцям та особам, які перебувають у складних життєвих обставинах [2].

До того ж Законами України двічі було внесено зміни до ст. 165 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р., згідно з якими доходами, які не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу визначаються: 1) сума (вартість) благодійної допомоги, яка виплачена (надана) міжнародними благодійними організаціями (їх філіями, представництвами), перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, на користь: фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) антитерористична операція (за винятком території, на яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження), та/або вимушено покинули місце проживання у зв'язку з проведенням антитерористичної операції в таких населених пунктах та взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад; фізичних осіб, які мешкали на території Автономної Республіки Крим та вимушено покинули місце проживання у зв'язку з тимчасовою окупацією території України, визначеної Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», та взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад; 2) сума (вартість) благодійної допомоги виплаченої (наданої) благодійниками, у тому числі благодійниками – фізичними особами, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції на користь вищезазначених осіб [1].

До основних підзаконних актів, що деталізують положення Законів та прописують й закріплюють механізми їх здійснення відносяться ряд Постанов Кабінету Міністрів України, якими затверджено: Порядок надання гуманітарної та іншої допомоги населенню Донецької та Луганської областей (2015 р.); Порядок та питання митного оформлення вантажів гуманітарної допомоги (2000 р.); Перелік потреб, сума благодійної допомоги для задоволення яких не включається до оподаткованого доходу платників податку на доходи фізичних осіб (2014 р.); Перелік засобів, товарів (робіт, послуг), сума (вартість) благодійної допомоги для закупівлі або у вигляді яких не включається до оподаткованого доходу платників податку на доходи фізичних осіб (2016 р.); Порядок взаємодії центральних органів виконавчої влади та Національного банку щодо визнання вантажів (товарів), коштів, у тому числі в іноземній валюті, виконаних робіт, наданих послуг гуманітарною допомогою (2013 р.); Порядок реєстрації отримувачів гуманітарної допомоги (2013 р.) тощо [1].

Таким чином, українське законодавство про гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним особам є змістовним та відповідає сучасним міжнародним нормам та принципам. В цілому, процес надання зазначеної допомоги прописаний в нормативно-правових актах загального характеру, однак існують спеціальні правові документи, що визначають особливості призначення та порядок надання зазначеного виду соціальної допомоги саме внутрішньо переміщеним особам.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Гуманітарна допомога: Внутрішньо переміщені особи: Агентство ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН): Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unhcr.org.ua/en/2011-08-26-06-58-56/news-archive/2-uncategorised/1293->
2. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/5073-17>
3. Про гуманітарну допомогу: Закон України від 22.10.1999 № 1192-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/1192-14>
4. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1706-18/page>

Марусяк К. О., Кримова Н. О. (Одеса, Україна)

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БАТЬКІВСТВА

У тезах розглянуто проблематику батьківства в контексті трансформаційних процесів у сфері гендерних відносин.
